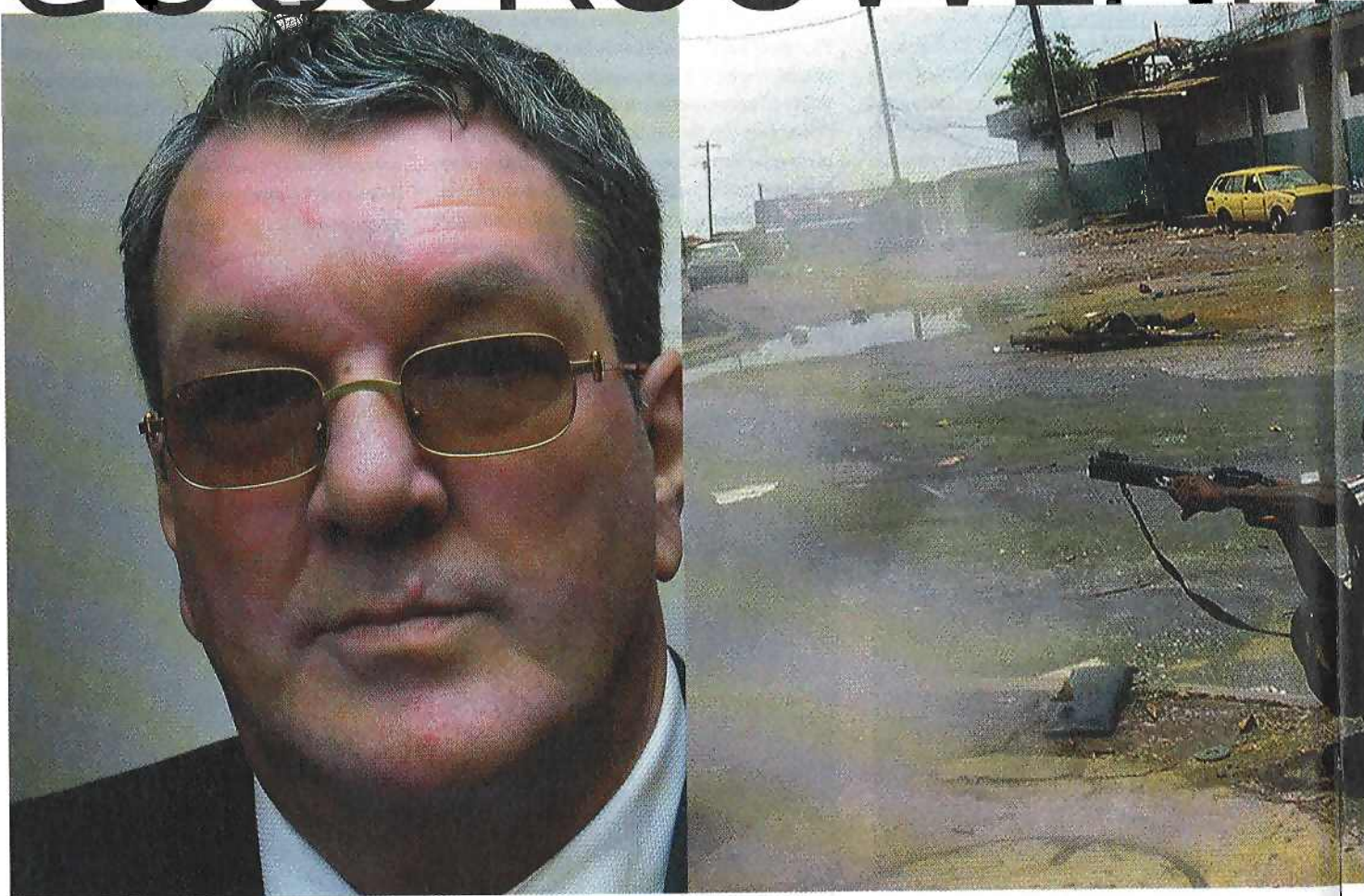

WANT GUUS KOUWENHOVEN

Hij wordt in verband gebracht met wapenhandel, diamantensmokkel, illegale houtkap en de wereldwijde maffia. De Veiligheidsraad legde hem, als enige Nederlander, een reisverbod op en bevroor zijn bankrekeningen. Wie is deze Guus Kouwenhoven? Voor het eerst slaat 'De peetvader van Liberia' terug. DOOR ARNOLD KARSKENS EN HENK WILLEM SMITS

LEED OVEN

Guus Kouwenhoven (63), een forse man met wijde gebaren, blijkt een invloedrijk figuur. Als zijn huis in Afrika wordt gefotografeerd, een bruine villa temidden van palm-

bomen en bougainvilles, duiken twee politieagenten op die dreigend vragen: "Waarom fotografeerde u dat huis? Deze man staat onder bescherming van de president!" Wat volgt is een verhoor op het lokale politiebureau.

De camera wordt in beslag genomen en de zaak na lang soebatten voor 250 dollar aan steekpenningen gesust. De indruk is gewekt. Guus Kouwenhoven (zoon van een ingenieur koeltechniek, geboren in Den Bosch en opgegroeid in Rotterdam) weet de gezagsdragers in de landen waar hij verblijft om zijn vinger te winden. "Dat doe ik niet! Het huis staat toevallig naast dat van de president en fotograferen is daar verboden," stelt Kouwenhoven.

De meeste mensen zegt de naam Guus Kouwenhoven niets. Maar al jaren gaan onderzoekers van de Verenigde Naties, de milieuorganisatie Greenpeace en de Britse mensenrechtenorganisatie Global Witness zijn gangen na. De entrepreneur prijkt op VN-lijsten temidden van wapenhandelaren en terroristen. Geen eenvoudige klus zo iemand te vinden. Wat volgt is een week lang koortsachtig telefoneren om een afspraak te maken. Die ontmoeting komt er, maar Revu moet eerst een verklaring ondertekenen dat de plek "ergens in Europa" geheim blijft. Ook zijn huidige woonplaats in Afrika mogen we niet noemen. Vorige maand werd in de Tweede Kamer gevraagd of er tegen de Nederlander een internationaal arrestatiebevel is uitgevaardigd. En justitieminister Piet Hein Donner ontkende niet. Guus Kouwenhoven is hot. Justitie onderzoekt of hij betrokken is bij de internationale wapenhandel, sinds kort een prioriteit van het ministerie. De in december gearresteerde Frans van Anraat, gifgasleverancier aan Saddam Hoessein, ging hem al voor.

Gekleed in een blauw pak met roze stropdas wil Kouwenhoven de beschuldigingen aan zijn adres voor de eerste maal weerleggen. Zijn ogen gaan schuil achter een goudkleurige bril met donkere glazen. Hij lijkt moe gestreden. "Ik ben ten einde raad. Ik weet niet wat ik verder nog aan deze zaak kan doen. Het is moeilijk vechten tegen geruchten."

Zijn 'misdrijven' zouden zich afspelen in Liberia tussen 1980 en 2003. In dit land aan de

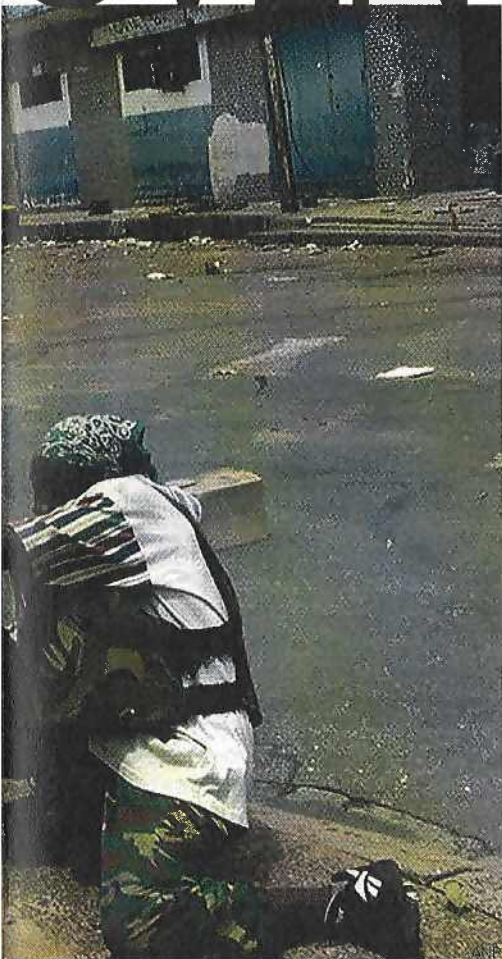
westkust van Afrika werd hij BMW-importeur, had hij een lokale luchtvaartmaatschappij, zette hij een constructiemaatschappij op voor het bouwen van wegen en pachtte hij met succes Hotel Africa met 300 kamers en 52 villa's. "Economisch gezien was dat mijn gouden tijd."

Liberia bleek bij nader inzien niet het gedroomde paradijs. In 1989 begon voormalig ambtenaar Charles Taylor een opstand die Liberia meer dan tien jaar lang in een bloedige burgeroorlog stortte. Iedereen herinnert zich de beelden van gedroegerde kindsoldaten met pruiken en bizarre kledij. Kouwenhoven wordt het kwalijk genomen dat hij al die tijd warme contacten onderhield met Charles Taylor en andere leiders. Zijn verweer: "In Afrika heb je als zakenman geen andere keus dan op goede voet te staan met de machthebbers. Elkaars beste vrienden waren we niet. Vroeger noemde ik hem Charles. Eenmaal in ambt sprak ik hem aan met Mister President."

Zijn showroom met BMW's en ruim 200.000 dollar aan auto-onderdelen en garageapparatuur werd geplunderd. Het hotel werd uitgewoond door de strijdende fracties waarvan veel leden nog nooit een toilet hadden gezien. De machines van zijn wegebouwmaatschappij zijn verloren gegaan. "De economie was geruïneerd. Het enige waar ik nog enigszins mee aan de slag kon, was houtkap. Onder de verdreven president Samuel Doe had ik al een concessie van 500.000 hectare. Andere kleinere concessiehouders waren gevlucht en ik wist de concessie samen met de Djajanti Group uit Indonesië tot 1,4 miljoen hectare uit te breiden. We richtten de Oriental Timber Cooperation OTC op, waarvoor zo'n 6000 mensen werkten. Ik had 35 procent van de aandelen en onderhield als manager de contacten met de regeringsinstanties. De Djajanti Group had de resterende 65 procent en zorgde voor de machines, de bouw van een fabriek en de export."

De indruk bestaat dat u de sigaarrokende kolonel Kurtz bent uit de film Apocalypse Now en met een privé-legertje schietend en plunderend in Afrika huishoudt. Uw kapbedrijf OTC zou volgens mensenrechtenorganisatie Global Witness een militie van 2500 man hebben, die een schrikbewind voerde. Twee werknemers zouden zijn gedood na diefstal van brandstof en hun lichamen zouden als afschrikking tentoon zijn gesteld.

"Een volledig verzonnen verhaal van Global ►

Kouwenhoven deed zaken in Liberia toen Charles Taylor een wrede burgeroorlog uitvocht. Zijn commentaar: "Elkaars beste vrienden waren we niet. Vroeger noemde ik hem 'Charles'. Eenmaal in ambt sprak ik hem aan met 'Mister President'."

